

Havresorter

af Steffen B. Blume

Siden 2008 er det økologiske areal med havre faldet med 46 % (se figur 1). Dette må tilskrives den lave afregningspris, som økologierne blev budt efter 2008-høsten. Havren er dog stadigvæk en væsentlig afgrøde for mange planteavlere, idet den i forhold til andre kornafgrøder er konkurrencestærk mod ukrudt og sanerende i forhold til mange kornsygdomme.

Havren har generelt klaret sig godt og har landet over givet tilfredsstillende udbytter. Det store spørgsmål er kernerne rumvægt, når havren skal afsættes til gryn. Hektoliter-vægten (rumvægt) skal helst overstige 50 kg for at kunne opfylde møllernes kvalitetskrav. Resultater af årets høst viser, at hektoliter-vægten i gennemsnit ligger på sidste års niveau. Til gengæld meldes der om lav hektoliter-vægt i andre lande, hvorfor den danske havre igen er interessant for møllerne.

Sortsforsøg

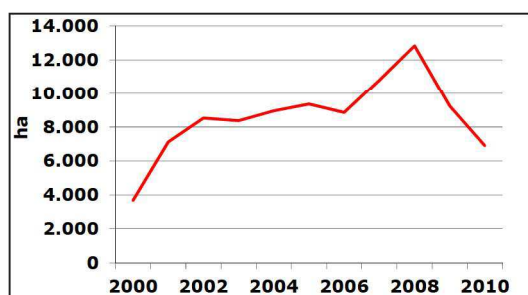
Årets økologiske sortsforsøg med havre blev placeret fire steder i Danmark – to i Jylland og to øst for Storebælt. Der blev afprøvet fire sorter: Dominik, Scorpion, Rajtar og Canyon. Af de fire sorter viser foreløbige resultater, at Scorpion gav det højeste udbytte (se tabel 1). Imidlertid ligger Scorpions gennemsnitlige hektoliter-vægt under 50. Dominik har også en hektoliter-vægt under 50 samtidig med at den giver et lavt udbytte. Man skal derfor kun vælge Dominik, hvis man har problemer med havrecystenematoder, da denne sort er nematodenresistent.

Canyon, som var sidste års topscorer, er i år forvist til andenpladsen. Dog er Canyon fortsat den sort med højeste hektoliter-vægt. Sammenholder man sidste års resultater

Billede 1. Lejesæd i havre var deværre ikke noget særsyn i 2010. Foto: Thorkild S. Birkmose, Landscentret.

med dette års, er der ikke de store udbytteforskelle på Scorpion og Canyon. Dog har Canyon en højere hektoliter-vægt.

Figur 1. Udvikling i det økologiske havre-areal. Kilde: Plantedirektoratet og Økokornbasen.dk

Tabel 1. Gennemsnitsresultater af 4 økologiske sortsforsøg med havre. Disse resultater af Landsforsøg® 2010 er foreløbige, og de endelige resultater kan derfor være afvigende.

Sort	Strålgd. cm	Hl-vægt, kg/hl		Udbytte, hkg/ha		Udbytte, relativ	
		2009	2010	2009	2010	2009	2010
Dominik	84	49,2	48,3	49,2	42,2	100	100
Scorpion	98	49,3	49,8	49,3	45,1	100	107
Rajtar	90	-	50,7	-	42,2	-	-
Canyon	99	50,6	52,8	50,6	43,9	103	104

Tabel 2. Kerneudbytte i havre og kerner hektolitervægt ved tre forskellige såtider. Gennemsnit af fire landsforsøg. Disse resultater af Landsforsøg® 2010 er foreløbige, og de endelige resultater kan derfor være afvigende.

Såtidspunkt	Forfrugt kløvergræs		Forfrugt korn	
	Udbytte (relativ) ¹	HI-vægt	Udbytte (relativ) ²	HI-vægt
Primo april	100	50,5	100	52,1
Medio april	96	49,9	85	51,0
Ultimo april	80	49,7	71	49,5

¹)100 = 57,5 hkg/ha = gennemsnitsudbyttet af de fire landsforsøg ved første såtid

²)100 = 46,6 hkg/ha = gennemsnitsudbyttet af de fire landsforsøg ved første såtid

Såtid i grynhavre

Igen i år er der udført såtidforsøg i havre for at se hvilket såtidspunkt, der er det optimale i forhold til udbytte og hektolitervægt. Forsøget er delt op i to serier med hhv. korn og kløvergræs som forfrugt. Begge serier er placeret på fire lokaliteter i Jylland.

Foreløbige resultater viser, at uanset om forfrugten er korn eller kløvergræs, så opnås det højeste udbytte og den højeste hektolitervægt ved første såtid (se tabel 2). Dette er i fuld overensstemmelse med sidste års tilsvarende forsøg.

Konklusion

Canyon er fortsat førstevalg.

Dominik bør kun vælges, hvis man har problemer med havrecystenematoden.

Havre bør sås, så snart jorden er tjenlig.